

Wisława Szymborska w latach 50. XX wieku, fot. ze zbiorów Fundacji Wisławy Szymborskiej

Wisława Szymborska

jako radna miejska.

Przyczynek archiwistyczny

Adam Asnyk, Stanisław Wyspiański, Jalu Kurek, Wisława Szymborska, Stefan Otwinowski, Marian Konieczny, Jerzy Trela. Co ich wszystkich łączyło? Oczywiście byli ludźmi świata kultury, każde z nich wypełniło swój życiorys twórczymi osiągnięciami: literackimi, rzeźbiarskimi, aktorskimi. Ale łączyło ich coś jeszcze, o czym wiedzą nieliczni: każdy z wyżej wymienionych był radnym miejskim Krakowa. Jedni sprawowali ów mandat krócej, inni dłużej. Jedni przywiązywali do tej działalności większą wagę, inni traktowali ją marginalnie. Tak jak ewidentnie marginalnie traktowała ten epizod w swoim życiu Wisława Szymborska, którą spośród wspomnianego grona wyróżnia i to, że ten krótki rozdział biografii pozostał całkowicie zapomniany. Można by zaryzykować tezę, że także przez samą poetkę.

Fakt powołania Szymborskiej na radną miejską został ustalony w wyniku kwerendy prowadzonej podczas działań o profilu bynajmniej nie literackim. Otóż w ramach projektu realizowanego od roku 2008 w Urzędzie Miasta Krakowa pod nazwą Poczety Krakowski ukazują się kolejne tomy serii autorstwa Bogdana Kasprzyka, której naczelnym celem jest kompletowanie możliwie pełnych składów przedstawicieli miasta w różnych organach władzy i na różnym ich szczeblu, od najwcześniejszych dziejów miasta do czasów współczesnych. I tak ukazały się odpowiednio: w roku 2010 *Poczety sołtysów, wójtów, burmistrzów i prezydentów miasta Krakowa (1228–2010)*, w roku 2013 *Poczety sołtysów, wójtów i burmistrzów miast, jurydyk, wsi i gmin przyłączonych do Krakowa do 1915 roku*, w roku 2015 *Poczety sołtysów i wójtów wsi, gmin i gromad przyłączonych do Krakowa po 1915 roku*, w roku 2018 *Poczety zwierzchników dzielnic miasta Krakowa (1396–2018)*, w roku 2020 *Symbole i insygnia Stołecznego Królewskiego Miasta Krakowa od średniowiecza po współczesność*

oraz w roku 2022 *Honorowi Obywatele Miasta Krakowa (1818–2021) i laureaci Medalu „Cracoviae Merenti” (1993–2021)*^[1]. Ostatnią i najnowszą pozycją wydaną w roku 2023 jest *Poczet rajców, radców i radnych miasta Krakowa (1267–2022)*. Poczet Krakowski niewątpliwie ocalił od zapomnienia setki nazwisk osób powiązanych z miastem, ale też uporządkował te z nich, które są nam już znane. Obalił też kilka funkcjonujących mitów, jak na przykład powszechne przekonanie, że znany nam z dokonań na Wawelu Bartolomeo Berrecci był miejskim rajcą Kazimierza^[2] – w rzeczywistości był tamtejszym ławnikiem. Łącznie to zamierzenie na przeszło 5 400 stronach obejmuje ponad 6 800 nazwisk i prawie 8 000 obiektów ikonograficznych, co nadaje monografiom charakter monumentalny. Twórcy serii, łącznie z piszącą te słowa, byli też niejednokrotnie zaskoczeni faktami odkrytymi, ustalonymi lub zweryfikowanymi podczas setek godzin spędzonych w archiwach. Jednym z nich niewątpliwie było odnalezienie nazwiska przyszłej noblistki w badanych zespołach archiwalnych, w kontekście udziału we władzach miejskich.

Nie mógł to być siłą rzeczy fakt zupełnie nieznanym, ale wraz z upływem czasu i zmianami epok historycznych uległ zapomnieniu, a nawet zaczęto go podawać w wątpliwość^[3].

Wisława Szymborska była radną miejską podczas trzyletniej kadencji 1954–1957. Organ ów składał się ze stu pięćdziesięciu osób i nosił wówczas nazwę Miejska Rada Narodowa w Krakowie (MRN)^[4]. Był to pierwszy skład rady w powojennej Polsce,

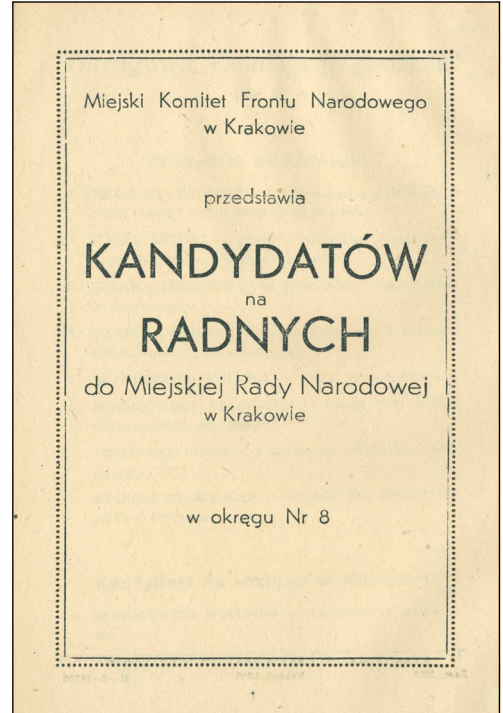
[1] Dostępne także w wersji cyfrowej na portalu internetowym www.poczetkrakowski.pl.

[2] Np. w haśle encyklopedycznym: „W 1528 otrzymał obywatelstwo miasta Kazimierza pod Krakowem; osiadł tu i zamieszkał we własnym domu w rynku. Od 1533 był rajcą tamże” (*Wielka encyklopedia PWN*, t. 3, Warszawa 2001, s. 480); „Berrecci przejął warsztat rzeźbiarsko-kamieniarski zmarłego w tym samym roku Franciszka Florentczyka, gdzie pracował wspólnie z grupą zatrudnionych przez swojego poprzednika Włochów. Został obywatelem miasta Kazimierza, pełnił nawet zaszczytną rolę miejskiego rajcy” – K. Siwiec, M. Czuma, L. Mazan, *Włoska Małopolska*, Cieszyn 2015, s. 63.

[3] Opisująca wczesny etap twórczości pisarskiej bohaterki niniejszego artykułu Anna Zarzycka zacytowała wypowiedź kandydatki z łamów „Echa Krakowskiego” 1954, nr 281, z 25 XI, s. 1: „Jeśli zostanę radną, pracować będę nad podniesieniem na wyższy poziom życia kulturalnego naszego miasta, starać się będę również i o to, aby Krakowskie Wydawnictwo Literackie – pracujące dotąd w opłakanych warunkach – otrzymało odpowiedni lokal”, lecz podsumowuje ten wątek słowami: „Nie dotarłam do informacji, czy poetka ostatecznie została wybrana radną, jest to jednak mało prawdopodobne”; *Od „Szukania słowa” do „Wołania do Yeti”. Biografia literacka Wisławy Szymborskiej 1945–1957*, „Pamiętnik Literacki” 101: 2010, z. 1, s. 213, przyp. 53.

[4] „Miejska Rada Narodowa w Krakowie odbyła pierwsze posiedzenie 24 I 1945 w 12-osobowym składzie (przedstawiciele PPR i jej 3 sojuszniczych stronnictw); pod koniec 1946 liczyła 80 czł.; do 1954 jej skład kształtował się w wyniku powoływania i dołączania nowych czł. przez partie polit., zdominowane przez PPR, nast. PZPR; ze swego grona Miejska Rada Nar. wyłoniła własne komisje i prezydium; jako organ stanowiący Gminy Miejskiej Kr. wybierała prezydenta miasta Krakowa, wiceprezydentów oraz kolegialny zarząd miejski w Kr., wydawała miejscowe przepisy prawne, podejmowała uchwały w sprawach budżetu, majątku i finansów miejskich

który powołano w drodze wyborów, ale oczywiście o zasadach i przebiegu znacznie odmiennych od modelu dzisiejszego. Rady narodowe nominalnie były organami przedstawicielskimi, jednak nie samorządowymi. Zgodnie z ustawą o terenowych organach jednolitej władzy państwowej z 1950 roku (likwidującej samorządy)^[5] zostały wprzęgnięte w strukturę państwową, a same wybory miały charakter wysoce sterowany – od list kandydatów począwszy, a na wynikach głosowania skończywszy. Realnie nie przyniosła też żadnej przemiany tzw. odwilż popaździernikowa – jedynym publicznym ruchem była zmiana, i to dopiero w 1957 roku, na fotelu przewodniczącego prezydium rady (od 1 stycznia 1957 noszącej już nazwę Rady Narodowej w m. Krakowie), czyli na stanowisku odpowiadającym współcześnie prezydentowi miasta^[6]. Ruch ten miał charakter mocno fasadowy i niewątpliwie posłużył przeciwnikom Tadeusza Mrugacza do zmarginalizowania jego pozycji (Mrugacz zresztą potem kontynuował swoją karierę jako dyrektor Miejskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji, stanowisko to piastował przez ponad dekadę)^[7]. Jego miejsce zajęł

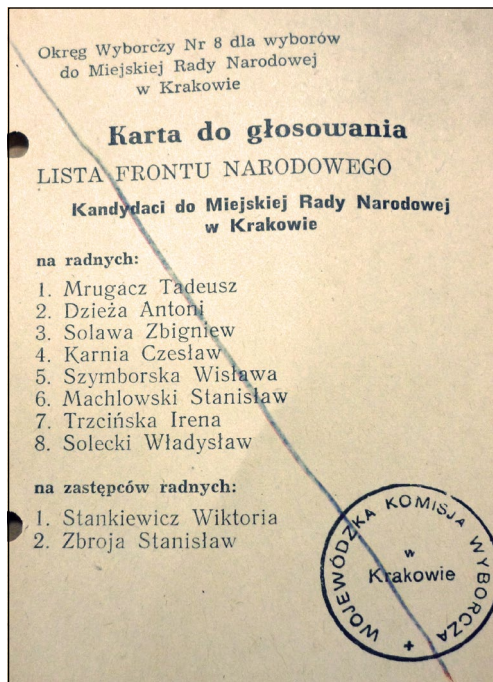
Strona tytułowa oficjalnej broszury Miejskiego Komitetu Frontu Narodowego w Krakowie prezentującej kandydatury na radnych do Miejskiej Rady Narodowej w Krakowie z okręgu nr 8 – ten okręg wyborczy obejmował część dzielnicy administracyjnej Grzegorzki (ANK 29/836/FJN Kr 280 nIb.)

oraz w innych ważniejszych sprawach samorządu miejskiego; jako organ państw. poprzez swoje komisje kontrolowała urzędy, przedsiębiorstwa, zakłady oraz instytucje państw. i samorządowe na terenie Kr., później uchwalała także plany inwestycyjne i gosp. dla miasta; prezydium stanowiło organ koordynujący prace Miejskiej Rady Nar.” – *Rada Narodowa miasta Krakowa*, w: *Encyklopedia Krakowa*, wyd. 2, zm. i rozszerz, red. nauk. J. Purchla, t. 2, Kraków 2023, s. 320.

[5] Ustawa z 20 marca 1950 roku o terenowych organach jednolitej władzy państwowej (Dz.U. z 1950 r., nr 14, poz. 130 ze zm.).

[6] ANK, sygn. 29/701/14225, nIb.; „Gazeta Krakowska” z 1957 r., nr 255.

[7] *Dzieje Krakowa*, t. 6: A. Chwałba, *Kraków w latach 1945–1989*, s. 131 i 306. Biogram w: *Poczet softysów*,

Karta do głosowania na kandydatów Frontu Narodowego w okręgu nr 8 do Miejskiej Rady Narodowej w Krakowie (ANK 29/1183/MK FJN 14, nlb.)

ekonomista Wiktor Boniecki, znany między innymi z decyzji o przywróceniu Juwenaliów w Krakowie i udostępnieniu środowisku studenckiemu klubu „Pod Jaszczurami”^[8].

Przygoda, jeśli można użyć takiego słowa, Wisławy Szymborskiej z miejską polityką zakończyła się z upływem kadencji, u schyłku roku 1957. Jej obecność w radzie i skala działań odbiega od poziomu znacznie bardziej zaangażowanych towarzyszy. Nie wspomniał jej nazwiska także autor wspomnień o krakowskim magistracie Jan Garlicki, mimo że poświęcił kilka wersów finezyjnym stylistycznie perorom zasiadających w radzie krakowskich literatów: Jana Wiktora, Jalu Kurka i Stefana Otwinowskiego^[9]. Liczby mówią tu same ze siebie: w ciągu całej kadencji odbyło się 20 sesji zwyczajnych MRN, dla których zwołano 27 posiedzeń plenarnych, a poetka obecna była zaledwie na trzech i dość szybko straciła zainteresowanie. Niemniej zadała sobie trud, aby kilka kolejnych nieobecności usprawiedliwić. Po pięciu takich usprawiedliwieniach nie widziała już zasadności przedstawiania następnych i przyczyny jej absencji na aż 19 posiedzeniach pozostały dla Rady formalnie nieznanne. Ponadto żaden z protokołów nie zawiera najmniejszej wzmianki o tym, aby zabrała głos na jej forum^[10]. Wśród tych licznych sesji opuszczonych przez poetkę znajduje się także posiedzenie 19 października

wójtów, burmistrzów i prezydentów miasta Krakowa (1228–2010), red. B. Kasprzyk, Kraków 2010, s. 807.

[8] Nota biogramowa w: *Poczet sołtysów, wójtów, burmistrzów i prezydentów miasta Krakowa*, dz. cyt., s. 808.

[9] J. Garlicki, *Wspomnienia z magistratu (1935–1987)*, Kraków 2003, s. 24.

[10] Protokoły posiedzeń z listami obecności z okresu całej kadencji: ANK, sygn. 29/701/14219–29/701/14226.

1955 roku, na którym w punkcie pierwszym programu przewidziano „dekorację zasłużonych pracowników resortu kultury”. Odnaczenia miały różną rangę, a lista wyróżnionych składała się z kilkudziesięciu osób. Szymborska znalazła się na liście 33 postaci ze świata kultury, odznaczonych Złotym Krzyżem Zasługi (na tej samej liście w grupie uhonorowanych Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski jest Julian Przyboś, a Krzyże Kawalerskie tegoż orderu otrzymali między innymi Roman Brandstaetter, Antoni Gołubiew i Jalu Kurek). Szymborska miała więc na tym posiedzeniu wystąpić w innej roli – jako odznaczona. Nie wystąpiła jednak tego dnia w ogóle – nie przybyła na sesję, a jej nieobecność w protokole widnieje jako nieusprawiedliwiona^[11]. Dla porządku odnotujmy też, że uchwała Rady Państwa z 19 lipca 1955 roku nr 0/1310 o przyznaniu odznaczeń zawiera literówkę w imieniu poetki i czyni ją „Wisławą”.

Rozważania o decyzji wstąpienia w szeregi Rady należy pozostawić biografom i osobom, które znały bliżej noblistkę^[12]. Powszechnie wiadomo, jak wyglądało kształtowanie się życia publicznego w Polsce lat 50., jaka była sytuacja całego środowiska kulturalnego i artystycznego oraz jak różnorodnie układały się meandry życia wielu znanych osób. Poetka swój akces do partii komunistycznej i ideowe zaangażowanie podsumowała po latach w rozmowie z Jerzym Illgiem: „(...) miałam nieszczęście być kiedyś istotą młodą, łatwowierną, słabo zorientowaną w sprawach, które powinnam była od razu należycie oceniać”^[13]. Czyste fakty mówią nam jedynie, że formalnie wysunięcie kandydatury 31-letniej wówczas Wisławy Szymborskiej na radną miało miejsce 26 października 1954 roku podczas zebrania środowiskowego literatów i dziennikarzy, zorganizowanego w ramach przygotowań wyborczych prowadzonych przez Miejski Komitet Frontu Narodowego w Krakowie. Zebranie zorganizował Związek Literatów Polskich w Krakowie pod prezesurą Stefana Otwinowskiego. Odnotowano, że w zebraniu wzięło udział około 100 osób i że „nie przybył na zebranie tow. [Adam] Polewka, który zgodnie z planem miał zebranie to zagać”. Zaprotokołowano także: „Ob. Rolleczek zakwestionowała kandydaturę Ob. Szymborskiej, twierdząc, że «aczkolwiek koleżanka Szymborska jest młodą i utalentowaną siłą, ale winna ona najpierw przejść praktykę w pracy społecznej w Komitecie Blokowym, a nie od razu w radzie»”. Przywołana „Ob. Rolleczek” to Natalia Rolleczek (1919–2019), pisarka i dramatopisarka, autorka między innymi

[11] M.P. 1955, nr 96, poz. 1298; ANK, sygn. 29/701/14221, nlb.

[12] Joanna Gromek-Illg pisze, że rok 1954 obfitował w wydarzenia osobiste i literackie, które miały też przynieść kres złudzeniom: „Rok 1954 to znów trudny okres w życiu Szymborskiej. Rozstanie z Adamem [Włodkiem] zostało przypieczętowane formalnym rozwodem. W maju co prawda ukazało się wznowienie *Dłatego żyjemy*, a zaraz po nim wspomniany już tom *Pytania zadawane sobie*, oba życzliwie przyjęte przez krytykę i czytelników” (J. Gromek-Illg, *Szymborska. Znaki szczególne. Biografia wewnętrzna*, Kraków 2020, s. 289).

[13] J. Illg, *Mój znak. O noblistach, kabaretach, przyjaźniach, książkach, kobietach*, Kraków 2009, s. 142.

powieści *Drewniany różaniec*, zekranizowanej przez Ewę i Czesława Petelskich. Jej wątpliwości co do kandydatury nie stały się przedmiotem dyskusji i nie wpłynęły na wynik posiedzenia^[14]. Kilka dni później prasa doniosła, że Wisława Szymborska znalazła się w gronie laureatów przywróconej właśnie po kilkuletniej przerwie nagrody artystycznej miasta Krakowa^[15].

Wkrótce potem Miejski Komitet Frontu Narodowego w Krakowie na podstawie zebranych zgłoszeń przygotowanych przez uprawnione podmioty sporządził oficjalny wykaz kandydatów. Na wykazie tym datowanym 5 listopada Wisława Szymborska widnieje jako kandydatka do Wojewódzkiej Rady Narodowej^[16], jednak szybko dokonano tu zmiany. W dniach 12 i 13 listopada lokalna prasa opublikowała listy kandydatów^[17], z tych dni pochodzi również oficjalna broszura Miejskiego Komitetu Frontu Narodowego w Krakowie^[18] – i tu nazwisko poetki widnieje już na liście do Miejskiej Rady Narodowej z okręgu nr 8 obejmującego część Dzielnicy Grzegórzki (miejsce zamieszkania nie miało tu znaczenia). Natomiast jej pierwotne miejsce do Wojewódzkiej Rady Narodowej zajął Władysław Machejek, redaktor naczelny „Życia Literackiego” – dość późna decyzja Machejka o kandydowaniu do instancji wojewódzkiej spowodowała przesunięcie kandydatury Wisławy Szymborskiej, którą opisano jako kierowniczkę działu poezji „Życia Literackiego”, o szczebel niżej, do organu miejskiego. Dodajmy, że na liście kandydatów Frontu Narodowego Wisława Szymborska zajmowała miejsce w ramach puli przyznanej kandydatom reprezentującym Polską Zjednoczoną Partię Robotniczą (pełną listę tworzyło 75 reprezentantów PZPR, 2 reprezentantów Zjednoczonego Stronnictwa Ludowego, 9 reprezentantów Stronnictwa Demokratycznego oraz 64 kandydatów bezpartyjnych)^[19].

Wybory przeprowadzono 5 grudnia. Wedle oficjalnie ogłoszonych przez władzę danych wzięło w nich udział 287 854 mieszkańców, czyli 95% uprawnionych. Na listy Frontu Narodowego zagłosować miało aż 99,4% wyborców. Kandydowało 150 osób, wszyscy wskazani przez Front Narodowy zostali wybrani, wśród nich oczywiście Wisława Szymborska^[20]. Spektakularna frekwencja i wynik głosowania są same w sobie wystarczającym komentarzem do ówczesnych mechanizmów sprawowania władzy.

[14] ANK, sygn. 29/836/FJN Kr 160, s. 709–710.

[15] Szymborska otrzymała nagrodę w dziedzinie literatury „za obydwu tomy poetyckie”; C, *Laureaci nagród artystycznych miasta Krakowa*, „Dziennik Polski” 1954, nr 259 (30 X), s. 1.

[16] ANK, sygn. 29/836/FJN Kr 182, s. 905, 913.

[17] „Gazeta Krakowska” 1954, nr 270 i 271.

[18] ANK, sygn. 29/836/FJN Kr 280, nlb.

[19] *Poczet rajców, radców i radnych miasta Krakowa (1267–2022)*, oprac. B. Kasprzyk, Kraków 2023, s. 404.

[20] „Gazeta Krakowska” 1954, nr 291.

Wisława Szymborska

Wisława Szymborska urodziła się w r. 1923. Pracę literacką rozpoczęła w r. 1949. Jest jednym z redaktorów „Życia Literackiego“. Za swą twórczość otrzymała ostatnio Nagrodę Artystyczną miasta Krakowa. Jej wiersze zebrane w dwu tomikach: „Dlatego żyjemy“ i „Pytania zadawane sobie“ zdo były uznanie dla poetki nie tylko w Krakowie, ale w całym kraju. Jest członkiem PZPR.

Inauguracyjne posiedzenie MRN miało miejsce 15 grudnia. Nie było na nim Wisławy Szymborskiej, nie mogła więc wtedy razem z większością radnych złożyć ślubowania. Przebywała bowiem wówczas w Bułgarii – w ramach polsko-bułgarskiej wymiany kulturalnej udała się w swą pierwszą zagraniczną podróż do Sofii i między innymi miejsc związanych z bułgarskimi poetami^[21]. Nadrobiła ów powyborszy obowiązek (razem z ośmioma osobami) dopiero na trzeciej sesji rady 28 lutego 1955 roku^[22] (na trzeciej, bowiem sesja druga była jedynie uroczystym posiedzeniem z okazji 10. rocznicy wyzwolenia miasta).

Fragment strony 5 oficjalnej broszury wyborczej
(zob. wyżej, s. 43) z krótką charakterystyką
kandydatki

[21] „Życie Literackie” 1954, nr 48 (5 XII). Przygody w podróży (w tym okradzenie w pociągu jadącym przez Rumunię i przesył muzeami) opisywała w korespondencji do rodziny i przyjaciół (J. Gromek-IIIg, *Znaki szczególne*, dz. cyt., s. 300–306).

[22] ANK, sygn. 29/701/14219; M.P. 1954 nr 118 poz. 1659. Rota ślubowania brzmiała: „Ślubuję uroczysto jako radny rady narodowej pracować dla dobra Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, troszczyć się o sprawy ludu pracującego miast i wsi, przyczynić się ze wszelkich miar do umacniania więzi władzy państwowej z ludem pracującym, nie szczędzić swych sił dla jak najlepszego wykonywania zadań rady narodowej” (M.P. 1954 nr 118 poz. 1659).

Lista obecności
Radnych Miejskiej Rady Narodowej
 na *XIV Sesji Mięsięcy Rady Narodowej*
 w dniu *13 czerwca 1956r.*

124.	Szynocha Stanisław	<i>obecn</i>
125.	Szynocha Stanisław	<i>Szymon</i>
126.	Szymborska Wiesława	<i>Szymon</i>
127.	Słodziński Ludomir	<i>Szymon</i>
128.	Słezak Franciszek	<i>Szymon</i>
129.	Sliwa Antoni	<i>Szymon</i>

Fragmety stron 1 i 6 listy obecności radnych na XIV sesji Miejskiej Rady Narodowej w Krakowie, która miała miejsce 13 czerwca 1956 r. W pozycji 126 wyszczególniona radna Wiesława Szymborska, tam też potwierdzenie obecności własnoręcznym podpisem (ANK, sygn. 29/701/14222, nlb.)

Każdy z radnych zobowiązany był do zasia-
 dania minimum w jednej komisji rady, choć
 oczywiście możliwy był udział w większej
 ich liczbie. Wiesława Szymborska wypełniła
 jedynie obowiązek w zakresie minimalnym
 i została członkiem Komisji Kultury i Sztu-
 ki, a obok niej zasiedli między innymi rek-
 tor PWST Stefania Łobaczewska, rektor ASP
 Czesław Rzepiński, aktorka Marta Stebnicka,
 dziennikarka Ewa Otwinowska, a na czele
 komisji stanął Bolesław Drobner^[23]. Niestety,
 źródła dokumentujące przebieg prac komi-
 sji są mocno niekompletne, nie da się zatem
 ustalić frekwencji obecności i aktywności jej
 członków, jednak zaangażowanie przyszłej
 noblistki musiało być wysoce nieimponujące,
 skoro w kadencyjnym sprawozdaniu z dzia-
 łalności tego gremium Bolesław Drobner za-
 pisał: „(...) praktykujący artysta bez zamiło-
 wania do pracy społecznej nieco [sic!] sprostą

[23] ANK, sygn. 29/701/14219, nlb.

nadziejom, jakie środowisko w nim pokłada. Jako przykład niech tu posłuży osoba Wisławy Szymborskiej, młodej, bardzo utalentowanej poetki, która przez okres całej kadencji należała do członków najmniej aktywnych^[24].

W dniu 5 grudnia 1957 roku odbyło się ostatnie posiedzenie rady w czasie kadencji i tym samym zakończyła się oficjalnie działalność Wisławy Szymborskiej w miejskiej władzy przedstawicielskiej. W znacznie późniejszych czasach bywała na sali obrad miejskiej rady z innych okazji, z których niewątpliwie najdonioślejszą była cztery dekady później uroczysta sesja Rady Miasta Krakowa z okazji nadania jej honorowego obywatelstwa Miasta Krakowa. Uchwała przyznająca jej to zaszczytne wyróżnienie została podjęta 10 września 1997 roku (nr uchwały LXXXIX/853/98), a samo wręczenie dyplomu z tytułem nastąpiło 11 marca 1998 roku. Dyplom wręczyli prezydent Krakowa Józef Lassota oraz przewodniczący Rady Miasta Krakowa Stanisław Handzlik. Oprócz dyplomu dla samej noblistki stworzono także jego duplikat, który zdeponowano w Muzeum Historycznym Miasta Krakowa (dzisiejszym Muzeum Krakowa). Informacja o tym wydarzeniu odnotowana jest zresztą w jednym z tomów Pocztu Krakowskiego, traktującym właśnie o honorowych obywatelach i laureatach medalu *Cracoviae Merenti*^[25].

Wisława Szymborska była wtedy trzecią noblistką z przyznanym honorowym obywatelstwem Miasta Krakowa – pięć lat wcześniej prezydent Józef Lassota i przewodniczący Rady Miasta Krakowa Tadeusz Kołaczyk podobny dyplom wręczyli Czesławowi Miłoszowi (Kraków w tamtych czasach poczytywał sobie za chlubę, że jest domem dwojga laureatów Nagrody Nobla w dziedzinie literatury), a osiem lat wcześniej prezydent Jacek Woźniakowski oraz przewodniczący rady Kazimierz Barczyk uhonorowali dyplomem Lecha Wałęsę. Po Wisławie Szymborskiej tytuł przyznano jeszcze jednej noblistce, i to również w dziedzinie literatury – Oldze Tokarczuk (w 2021 roku). Jeśli jednak chodzi o listę wszystkich radnych w dziejach miasta, Szymborska jest na niej noblistką jedyną.

[24] ANK, sygn. 29/701/14226, nlb.

[25] *Honorowi obywatele miasta Krakowa (1818–2021) i laureaci medalu „Cracoviae Merenti” (1993–2021)*, oprac. B. Kasprzyk, Kraków 2020, s. 224–225.

STRESZCZENIE

AGNIESZKA STANISZEWSKA-MÓL

**Wisława Szymborska jako radna miejska.
Przyczynek archiwistyczny**

W artykule przedstawiono mało znany, a nawet podawany w wątpliwość epizod z biografii Wisławy Szymborskiej. Kwerenda archiwalna potwierdziła zapomniany fakt zasiadania przez poetkę w radzie miejskiej w latach 1954–1957. Organ ten składający się ze stu pięćdziesięciu osób powołanych w drodze (wysocze sterowanych) wyborów nosił wówczas nazwę Miejska Rada Narodowa w Krakowie (w 1957 r. przemianowany na Radę Narodową w mieście Krakowie). Wraz z upływem kadencji zakończyła się działalność Wisławy Szymborskiej w miejskiej władzy przedstawicielskiej. Pozostaje ona jednak jedyną w dziejach miasta noblistką pełniącą funkcję radnej.

SŁOWA KLUCZOWE

Wisława Szymborska – biografia, Rada Miasta Krakowa – historia

SUMMARY

AGNIESZKA STANISZEWSKA-MÓL

**Wisława Szymborska as Municipal Councillor.
An Archival Monograph**

The article presents a little-known, even doubted episode from Wisława Szymborska's biography. An archival search confirmed the forgotten fact of the poet's presence in the city council from 1954 to 1957. This body, consisting of one hundred and fifty individuals appointed through (highly controlled) elections, was then called the Municipal People's Council (since 1957, People's Council of the City of Krakow). With the end of her term, Wisława Szymborska's involvement in municipal representative authority concluded. Nevertheless, she remains the only Nobel laureate in the city's history to have served as a councillor.

KEYWORDS

Wisława Szymborska — biography, Krakow City Council — history

- Berrecci, Berecci Bartolomeo, w: *Wielka encyklopedia PWN*, t. 3, Wydawnictwo Naukowe PWN SA, Warszawa 2001.
- C, *Laureaci nagród artystycznych miasta Krakowa*, „Dziennik Polski” X: 1954, nr 259 (30 X). *Dzieje Krakowa*, red. J. Bieniarzówna, J. Małecki, t. 6: A. Chwalba, *Kraków w latach 1945–1989*, Wydawnictwo Literackie, Kraków 2004.
- Garlicki J., *Wspomnienia z magistratu (1935–1987)*, Firma Wydawnicza Trans-Krak, Kraków 2003.
- Gromek-Ilg J., *Szymborska. Znaki szczególne. Biografia wewnętrzna*, Wydawnictwo Znak, Kraków 2020.
- Honorowi obywatele miasta Krakowa (1818–2021) i laureaci medalu „Cracoviae Merenti” (1993–2021)*, oprac. B. Kasprzyk, Urząd Miasta Krakowa, Kraków 2020.
- Ilg J., *Mój znak. O noblistach, kabaretach, przyjaźniach, książkach, kobietach*, Wydawnictwo Znak, Kraków 2009.
- (lov) [J. Lovell-Oborska], *Nasi kandydaci. Wisława Szymborska – poetka*, „Echo Krakowskie” 1954, nr 281, z 25 XI, s. 1.
- Poczet rajców, radców i radnych miasta Krakowa (1267–2022)*, oprac. B. Kasprzyk, Urząd Miasta Krakowa, Kraków 2023.
- Poczet sołtysów, wójtów, burmistrzów i prezydentów miasta Krakowa (1228–2010)*, red. B. Kasprzyk, Urząd Miasta Krakowa, Kraków 2010.
- Siwiec K., Czuma M., Mazan L., *Włoska Małopolska*, Pracownia na Pastwiskach, Cieszyn 2015.
- Zarzycka A., *Od „Szukania słowa” do „Wołania do Yeti”*. *Biografia literacka Wisławy Szymborskiej 1945–1957*, „Pamiętnik Literacki” 101: 2010, z. 1, s. 201–219.